

Valtuustoaloite Ylöjärvi 2030 -kasvuohjelmasta

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 412

303/00.01.02/2021

KAUPVALT 07.06.2021 § 69

"Viimeisimpien 5-10 vuoden aikana Ylöjärven kasvu on ollut vaatimatonta. Keskeinen kasvun mittari, asukasmäärä, ei ole kehittynyt muiden seutukaupunkien vauhdissa. Kasvun merkitys ikärakenteen tasapainoon on ratkaisevaa muun muassa veropohjan laajuuden pitämiseksi ja kasvattamiseksi sekä laadukkaiden palveluiden rahoittamiseksi.

Ylöjärven kannalta kasvun aihiot ovat olemassa. Teivo-Teivaalan-, Mäkkylän peltojen-, Hatolan alueen ja kirkonseudun valmiudet rakentamiseen ovat omissa käsissä. Lisäksi on pientaloaluepotentiaalia keskustataajaman ympäristössä sekä kylätaajamissa etäämmällä. Hiilineutraalin kunnan (Hinku) tavoitteet tukevat kasvua ja kysyntää.

Elinkeinoelämän kasvu on osa tasapainoista kasvua. Elinkeinoelämän tarpeisiin kohdistettavan maankäytön suhteen arvioidaan ja tavoitteellistetaan lisästarpeet samalla, kun kehitetään yritysکوhtaisesti räätälöityjä, muokattavia ja skaalautuvia tilaratkaisuja lähellä asiakkaita ja kumppaneita. Tällä varaudutaan muiden muassa tietoteollisuuden ja palvelualojen kasvun tarpeisiin kaupunkirakenteen tiivistyessä. Osana elinkeinoelämän osuutta ohjelmassa otetaan erikseen huomioon Ylöjärven mahdollisuudet matkailutoimialalla.

Asuinalueiden ja elinkeinoelämän kehittämiseksi ohjelmassa huomioidaan joukkoliikenteen kehittyminen ja sen vaikutus asuinalueiden kehittymiseen. Ylöjärvi on osa hinku-verkostoa. Kasvu on saavutettava hiilineutraalin kunnan (Hinku) tavoitteiden mukaisesti ja luontokatoa ehkäisemällä.

Lisäksi kasvuohjelmaan liitetään koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan kehittämisen mahdollisuudet sekä niiden vaikutukset kasvuun. Ohjelmassa kiinnitetään huomiota esimerkiksi korkea-asteen opiskelumahdollisuuksiin nuoren työikäisen väestön sitouttamiseksi alueeseen ja paikallisen elinkeinoelämän tarpeisiin. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämisen potentiaali otetaan huomioon vetovoimatekijöinä työikäisten perheiden houkuttelemiseksi. Vapaa-ajan mahdollisuuksien skaalautuminen kasvun mukana vetovoimatekijänä huomioidaan siten, että liikunnan ja kulttuurin mahdollisuudet laajenevat etupainotteisesti asukasmäärän ja lisääntyvien tarpeiden mukaisesti.

Vihreät esittävät tässä valtuustoaloitteessan, että Ylöjärvelle laaditaan kasvuohjelma, joka katsoo rohkeasti 2030-luvun loppuun saakka. Kasvuohjelmassa huomioidaan vähintään edellä mainitut aihealueet. Aloitteeseen vastaajilta toivotaan esityksiä toiminnallisista ja numeerisista tavoitteista. Keskeisenä tavoitteena on, että asukasmäärä saavuttaa vuosikymmenen lopussa noin 40 000 asukkaan tason ikärakenteen pysyessä tasapainoisena ja kaupungin talouden pysyessä vahvana. Vihreät esittävät kasvuohjelmaa, että kasvun fokusalueet ja sen tarvitsemat resurssit ovat pysyvästi tarkastelun alaisina eivätkä kuormita perustoimintaa heikentävästi.

Timo Halttula ym."

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 21.06.2021 § 232

Vt. kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen hyvinvointilautakunnalle, kasvatus- ja opetuslautakunnalle, tekniselle lautakunnalle ja ympäristölautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin sillä esittelijän tekemällä lisäyksellä, että lausunto pyydetään myös Ylöjärven Yrityspalvelu Oy:ltä.

Kaupunginhallitus 28.11.2022

Hyvinvointilautakunta 16.11.2021 § 57

Uusi kaupunginvaltuusto aloittaa kaupunkistrategian päivitystyön joulukuussa 2021. Strategiatyön rinnalla käynnistetään kaupungin kasvua vauhdittava ohjelmatyö.

Kasvuohjelman keskeiseksi tavoitteeksi asetettaneen viime vuosina hiipuneen asukasmäärän kasvun saattaminen samalla tasolle Tampereen kaupunkiseudun muiden kuntien kanssa. Vääjäämätön tosiasia on, että viime vuosina Ylöjärven kasvu on ollut hitaampaa naapurikuntiin verrattuna.

Erittäin huolestuttava asia on syntyvyyden lasku, jonka seurauksia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tuore palveluverkkoselvitys toi esiin. Ylöjärven keskustan ulkopuolella sijaitseviin kouluihin mahtuisi jo nyt huomattavasti enemmän oppilaita kuin niissä nyt on.

Ylöjärven tulee aktiivisesti ja monipuolisesti luoda kuntaan sellaisia olosuhteita, jotka tukevat jo täällä asuvien lapsiperheiden elämää ja jotka houkuttelevat kuntaan uusia lapsiperheitä. Tärkeää olisi saada kasvua koko Ylöjärven alueelle, ei pelkästään keskustaan.

Sote-hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen kuntien sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kattavuus, monipuolisuus ja laatu korostuvat entisestään kunnan veto-, pitovoimien luomisessa sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä. Tämän lisäksi elinvoimaa rakennetaan etenkin maankäyttöön liittyvillä ratkaisuilla. Ylöjärven tulee molemmilla rintamilla kyetä rohkeisiin ratkaisuihin.

Vireillä on tällä hetkellä toimia muun muassa Ylöjärven kaupungin ja Tampereen ammattikorkeakoulun yhteistyön syventämiseksi.

Juuri nyt on otollinen aika laatia Ylöjärvelle rohkea ja kaupungin kehittymistä monipuolisesti tarkasteleva kasvuohjelma.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 14.12.2021 § 62

Uusi kaupunginvaltuusto aloittaa kaupunkistrategian päivitystyön joulukuussa 2021. Strategiatyön rinnalla käynnistetään kaupungin kasvua vauhdittava ohjelmatyö.

Kasvuohjelman keskeiseksi tavoitteeksi asetettaneen viime vuosina hiipuneen asukasmäärän kasvun saattaminen samalla tasolle Tampereen kaupunkiseudun muiden kuntien kanssa. Vääjäämätön tosiasia on, että viime vuosina Ylöjärven kasvu on ollut hitaampaa naapurikuntiin verrattuna.

Erittäin huolestuttava asia on syntyvyyden lasku, jonka seurauksia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tuore palveluverkkoselvitys toi esiin. Ylöjärven keskustan ulkopuolella sijaitseviin kouluihin mahtuisi jo nyt huomattavasti enemmän oppilaita kuin niissä nyt on.

Ylöjärven tulee aktiivisesti ja monipuolisesti luoda kuntaan sellaisia olosuhteita, jotka tukevat jo täällä asuvien lapsiperheiden elämää ja jotka houkuttelevat kuntaan uusia lapsiperheitä. Tärkeää olisi saada kasvua koko Ylöjärven alueelle, ei pelkästään keskustaan.

Sote-hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen kuntien sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kattavuus, monipuolisuus ja laatu korostuvat entisestään kunnan veto-, pitovoimien luomisessa sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä. Tämän lisäksi elinvoimaa rakennetaan etenkin maankäyttöön liittyvillä ratkaisuilla. Ylöjärven tulee molemmilla rintamilla kyetä rohkeisiin ratkaisuihin.

Vireillä on tällä hetkellä toimia muun muassa Ylöjärven kaupungin ja Tampereen ammattikorkeakoulun yhteistyön syventämiseksi.

Juuri nyt on otollinen aika laatia Ylöjärvelle rohkea ja kaupungin kehittymistä monipuolisesti tarkasteleva kasvuohjelma.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 15.11.2022 § 125

Kasvuohjelmaan liittyvät toimenpiteet ovat vuoden 2022 aikana tarkentuneet, joten edellä olevaa 14.12.2021 lausuntoa voidaan nyt täydentää.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Ylöjärven kaupunkistrategian 2022-2032 kokouksessaan 4.4.2022 § 31. Strategia linjaa, että Ylöjärvi rakentaa elinvoimaa vahval-la kasvulla.

Ylöjärven kasvuohjelmatyö käynnistettiin jo strategiaprosessin aikana. Konsulttityönä valmisteltiin kaupunkitasoiset ja aluekohtaiset väestöskenaariot, joista vahvan kasvun skenaario valittiin jatkovalmistelun pohjaksi.

Kehittämistoimikunta hyväksyi kasvuohjelman laadintaprosessin kokouksessaan 25.4.2022 § 19. Kasvuohjelma tähtää vuoteen 2040 ja siinä määritellään aluekohtaiset tavoitteet perustuen vahvan kasvun skenaarioon. Välitavoite on vuodessa 2030. Aluejakona käytetään Mapsto-alueita. Visioissa kuvataan alueiden tavoiteltua tulevaisuutta ja vetovoimatekijöitä. Aluekorteille määritellään toteuttamistoimenpiteet teemoittain (esimerkiksi kaavoitushankkeet, tonttitarjonta, investoinnit, palveluverkko, markkinointi ja vetovoimaa lisäävät muut toimet). Toimenpiteet keskittyvät kasvualueille.

Taloudenhallintaa ja ohjelman toteuttamisen edellyttämiä osaamis- ja resurssitarpeita käsitellään läpileikkaavina teemoina. Omien ja ostopalveluresurssien ohella käsitellään myös esimerkiksi työvoiman saatavuuteen liittyviä kysymyksiä.

Kasvuohjelman on tarkoitus valmistua hyväksyttäväksi vuoden 2022 aikana. Kehittämistoimikunta ohjaa valmistelua.

Tekninen lautakunta 16.11.2022 § 197

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Ylöjärven kaupunkistrategian 2022-2032 kokouksessaan 4.4.2022 § 31. Strategia linjaa, että Ylöjärvi rakentaa elinvoimaa vahvalla kasvulla.

Ylöjärven kasvuohjelmatyö käynnistettiin jo strategiaprosessin aikana. Konsulttityönä valmisteltiin kaupunkitasoiset ja aluekohtaiset väestöskenaariot, joista vahvan kasvun skenaario valittiin jatkovalmistelun pohjaksi.

Kehittämistoimikunta hyväksyi kasvuohjelman laadintaprosessin kokouksessaan 25.4.2022 § 19. Kasvuohjelma tähtää vuoteen 2040 ja siinä määritellään aluekohtaiset tavoitteet perustuen vahvan kasvun skenaarioon. Välitavoite on vuodessa 2030. Aluejakona käytetään Mapsto-alueita. Visioissa kuvataan alueiden tavoiteltua tulevaisuutta ja vetovoimatekijöitä. Aluekorteille määritellään toteuttamistoimenpiteet teemoittain (esimerkiksi kaavoitushankkeet, tonttitarjonta, investoinnit, palveluverkko, markkinointi ja vetovoimaa lisäävät muut toimet).

Taloudenhallintaa ja ohjelman toteuttamisen edellyttämiä osaamis- ja resurssitarpeita käsitellään läpileikkaavina teemoina. Omien ja ostopalveluresurssien ohella käsitellään myös esimerkiksi työvoiman saatavuuteen liittyviä kysymyksiä.

Kasvuohjelman on tarkoitus valmistua hyväksyttäväksi vuoden 2022 aikana. Kehittämistoimikunta ohjaa valmistelua.

Ympäristölautakunta 23.11.2022 § 164

Ympäristölautakunta viittaa teknisen lautakunnan lausuntoon, jossa todetaan. "Kaupunginvaltuusto hyväksyi Ylöjärven kaupunkistrategian 2022-2032 kokouksessaan 4.4.2022 § 31. Strategia linjaa, että Ylöjärvi rakentaa elinvoimaa vahvalla kasvulla.

Ylöjärven kasvuohjelmatyö käynnistettiin jo strategiaprosessin aikana. Konsulttityönä valmisteltiin kaupunkitasoiset ja aluekohtaiset väestöskenaariot, joista vahvan kasvun skenaario valittiin jatkovalmistelun pohjaksi.

Kehittämistoimikunta hyväksyi kasvuohjelman laadintaprosessin kokouksessaan 25.4.2022 § 19. Kasvuohjelma tähtää vuoteen 2040 ja siinä määritellään aluekohtaiset tavoitteet perustuen vahvan kasvun skenaarioon. Välitavoite on vuodessa 2030. Aluejakona käytetään Mapsto-alueita. Visioissa kuvataan alueiden tavoiteltua tulevaisuutta ja vetovoimatekijöitä. Aluekorteille määritellään toteuttamistoimenpiteet teemoittain (esimerkiksi

kaavoitushankkeet, tonttitarjonta, investoinnit, palveluverkko, markkinointi ja vetovoimaa lisäävät muut toimet).

Taloudenhallintaa ja ohjelman toteuttamisen edellyttämiä osaamis- ja resurssitarpeita käsitellään läpileikkaavina teemoina. Omien ja ostopalveluresurssien ohella käsitellään myös esimerkiksi työvoiman saatavuuteen liittyviä kysymyksiä.

Kasvuohjelman on tarkoitus valmistua hyväksyttäväksi vuoden 2022 aikana. Kehittämistoimikunta ohjaa valmistelua.

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy toteaa lausuntonaan, että kasvuohjelman laatiminen on tärkeää ja tarkoituksenmukaista. Ohjelma lisää Ylöjärven tavoitteleman kasvun suunnitelmallisuutta tuomalla tavoitteita ja toimenpiteitä konkreettisemmiksi. Asukasmäärän kasvu edistää palveluiden kehittymistä ja alueen elinvoimaisuuden kasvua. Asukasmäärän nousu on tärkeä moottori kaikelle kasvulle, elinvoimaisuudelle ja sen lisääntymiselle. Kasvu on olennaista myös kaupungin imagon näkökulmasta, koska Ylöjärvi sijaitsee voimakkaasti kasvavalla kaupunkiseudulla. Elinkeinoelämän tarpeisiin vastaaminen ja mahdollisuuksien kehittäminen on olennainen osa kasvavan kaupungin toimenpiteitä. On hyvä, että kasvuohjelma on edennyt valmistelussa päätösvaiheeseen, jonka jälkeen tulee ohjelman toteuttamisen vuoro.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy selosteosan mukaiset lausunnot vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.
Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 150 661/00.01.02/2021	
Kaupunginhallitus ehdottaa	Kaupunginvaltuusto hyväksyy selosteosan mukaiset lausunnot vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.